

جهان انرژی

دانشگاه مهندسی انرژی

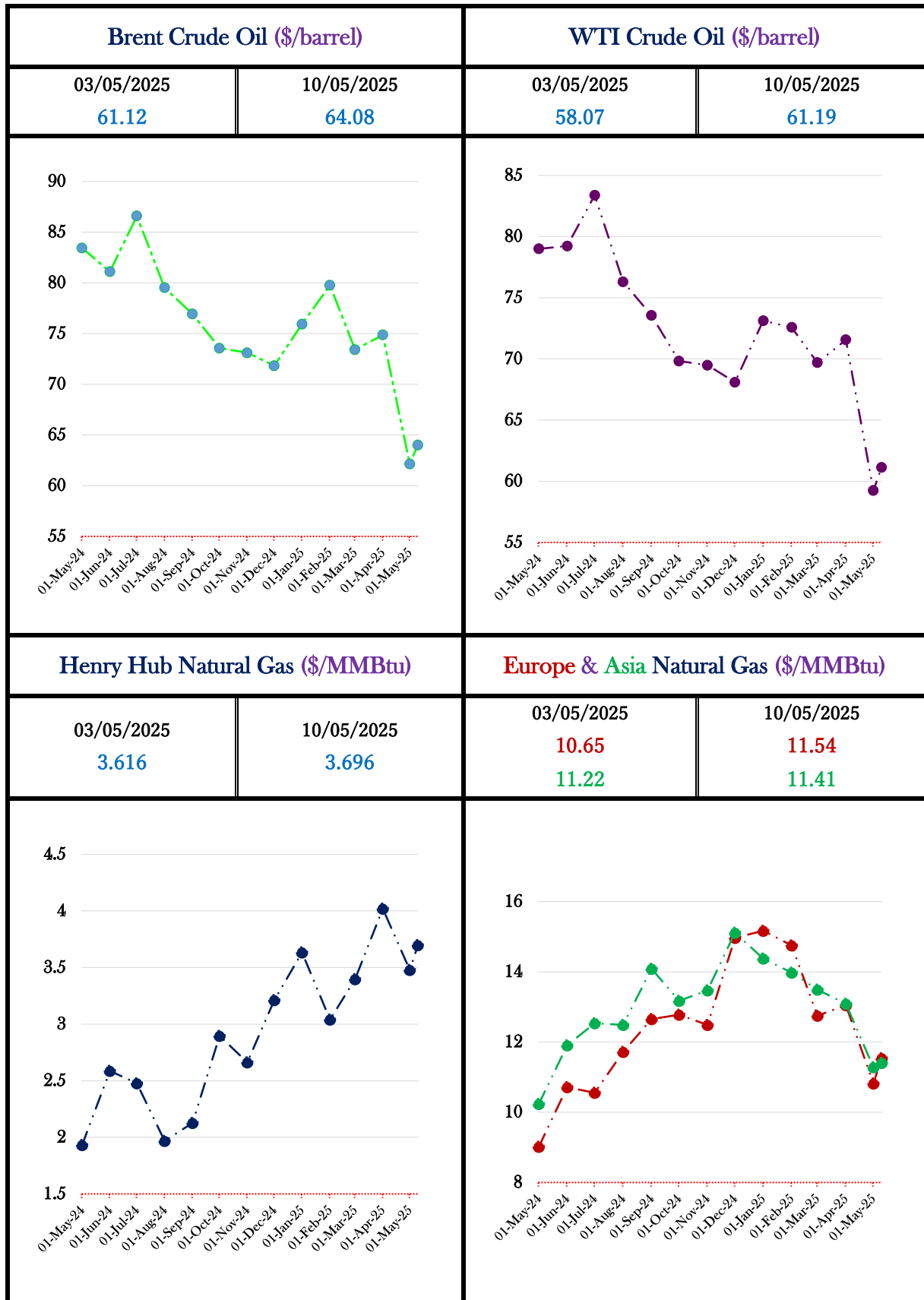
تفسیر مفت:

بذار نفت و مرکز مجدد بر ریسک های ژئوپلیسیکی

نویسندگان این شماره:

امیر حسین قاسمی، مریم هاشمی نژاد، علی فریادرس، و عباس مکی

۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۴

پویای پای بازار

نفت برنت در هفته گذشته با نشیب و فراز زیاد و نهایتاً امروز به ۶۴.۰۸ دلار بر هر بشکه رسید. تغییرات ژئوپلیتیک از مهمترین عوامل افزایش قیمت نفت خام می باشند. حملات ارتش هند به نقاطی از جامو و کشمیر متعلق به پاکستان و عکس العمل پاکستان در بالا رفتن قیمت نفت بی تاثیر نبوده است. هند جزو بزرگترین مصرف کنندگان نفت خام و گاز طبیعی در جهان است. در مقابل تصمیم اوپک پلاس مبنی بر استفاده از ظرفیت اضافی برای تولید نفت خام کشورهای عضو ائتلاف و صادرات بیشتر بر قیمت نفت خام تاثیر منفی گذاشته است. پیش بینی برای قیمت نفت خام در ماه ها و سال های آینده عموماً با تغییراتی در هفته گذشته روبرو شده و عمدتاً آینده پژوهی ها حاکی از کاهش قیمت نفت نسبت به پیش بینی های قبل است. در این مورد در ادامه گزارش بحث خواهیم کرد.

قیمت نفت خام وست تگزاس اینترمیدیت که برای اولین بار در هفته گذشته به ۵۷ دلار در هر بشکه سقوط کرده بود مجدداً در کریدور ۶۰ دلاری قرار گرفته و امروز صبح به قیمت ۶۱.۱۹ دلار بر هر بشکه در بازار معامله شد. در حالیکه هفته های قبل ایالات متحده بر وضع تعرفه علیه کشورهای دیگر فعال بود، در هفته گذشته نهایتاً ترامپ اعلام کرد که به یک چارچوب تجارت با انگلستان نائل آمده و بدین ترتیب امید در بازار نفت خام به وجود آمد که با بقیه کشورها نیز همین روش دنبال شود. گرچه اعمال تعرفه ۱۰ درصدی بر کالاهای مختلف در مورد انگلستان همچنان باقی است، اما برای صادرات کالاهای کشاورزی، شیمیایی، صنعتی و بخش انرژی از جمله اتانول به بریتانیا در مبادی صادراتی آمریکا روشهای سریعتری اعمال خواهد شد. از سوی دیگر مذاکرات آمریکا و چین در مورد تعرفه ها در جریان است و ترامپ گفته که اگر مذاکرات خوب پیش رود تعرفه ها از ۱۴۵ درصد پائین تر آورده خواهد شد. سومین پالایشگاه نفت در چین نیز در روند تحریم های جدید ایالات متحده علیه ایران در لیست تحریم شدگان قرار گرفت، در حالیکه بخش انرژی در جهان با خوش بینی به چهارمین دور مذاکرات ایران و آمریکا امروز در مسقط نگاه می کند. پایین آمدن قیمت نفت خام در هفته های گذشته باعث کمتر شدن سرمایه گذاری بر روی نفت حاصل از سنگهای رسوبی (شیل) در حوزه پرمیان ایالات متحده گردید. بنابر گزارش وزارت انرژی ایالات متحده مقدار نفت خام انبار شده در هفته گذشته مجدداً کاهش یافت که در بخش بعد به آن می پردازیم.

گاز طبیعی در هنری هاب در آمریکای شمالی به قیمت ۳.۶۹ دلار به ازای هر میلیون واحد حرارتی انگلیسی فروخته شد که نسبت به هفته گذشته تفاوت چندانی ندارد. قیمت یک میلیون بی.تی.یو. از گاز طبیعی مایع شده در بندر روتردام در اروپا از ۱۰.۶۵ دلار بر هر میلیون بی.تی.یو. به ۱۱.۵۴ دلار رسید که نشان دهنده افزایش قیمت است. گاز طبیعی مایع شده در ساحل کره و ژاپن به قیمت ۱۱.۴۴ دلار فروخته شد که با مقایسه با هفته قبل یعنی ۱۱.۲۲ دلار بر هر میلیون بی.تی.یو. حدود ۲۲ سنت افزایش یافته است.

➤ اقتصاد چین در پس از تعرفه ها:

ایجاد تعرفه های جدید بر کالاهای چینی دولت چین را بر آن داشته است که به فکر افزایش صادرات به کشورهای دیگر و افزایش مصرف داخلی باشد تا جریان تولید کارخانه ای چین متوقف نشود. در غیر این صورت دومین اقتصاد بزرگ جهان به طرف کوچکتر شدن پیش خواهد رفت. حزب کمونیست جمهوری خلق چین تلاش می کند تا هر چه بیشتر فضای جامعه چینی را برای مصرف فزاینده آماده کند، هدفی که با اهداف اولیه ایدئولوژی مارکسیستی فاصله زیادی دارد. از ابتدا یکی از مزیت های تجارت چین، آسان بودن خرید کالاهای متنوع با استفاده از فضای مجازی بود. این کار به خریدار امکان مطالعه و ملاحظه کامل شکل و مشخصات کالا و یا خدمت را داده و پس از آن مشتری می تواند کیفیت و قیمت را با موارد مشابه مقایسه کرده و نهایتاً با پرداخت مبلغ در حداقل زمان ممکن کالا و یا خدمت را در اختیار گیرد.

تعرفه های ترامپ اکثر مزیت های بنگاه های چینی را زیر سؤال برد. به همین دلیل تغییر جامعه هدف در دستور کار مقامات چینی است. در این راستا علاوه بر توجه به لایه های اجتماعی متفاوت در جامعه چین و توجه ویژه به طبقه متوسط، دولت چین نگاه مجددی به کشورهای دیگر از جمله کشورهای در حال توسعه نیز دارد. بعنوان مثال کانال فروش اینترنتی جی دی کام (JD.com) حدود ۳۰ میلیارد دلار تعهد کرده است تا به

صادرکنندگان کالاهای چینی کمک کند. این شرکت در صفحه اول سایت خود یک بخش ویژه درست کرده تا کالاهایی که مخصوص ایالات متحده تولید شده را با تخفیف ۵۵ درصد به دیگران بفروشد. در عین حال که این گونه اقدامات تا اندازه ای فشار را از روی تولیدکنندگان بر می دارد، اما تخفیف ۵۵ درصدی مشخص است که هزینه تولید یک واحد کالا را شاید از قیمت فروش آن هم پائین تر بیاورد. این به معنای بسته شدن برخی از خطوط تولید و نهایتاً به معنای کم شدن تقاضا در بازار اشتغال چین است. شاخص قیمت مصرف کننده در چین در ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ نزدیک به صفر بود و حالا در دو ماه فوریه و مارس منفی شده است. این یعنی چینی ها کمتر از گذشته کالا خریداری می نمایند. به زبان دیگر حالا اقتصاد چین نه تنها تورم ندارد بلکه به حالت منفی و کوچکتر شدن (Deflation) افتاده است. بخش برنامه ریزی حزب کمونیست نرخ رشد تولید ناخالص داخلی چین در ۲۰۲۵ را ۵ درصد پیش بینی کرده، اما به نظر می رسد که این مقدار بیشتر از نیم درصد در سال جاری با توجه به جنگ تعرفه ها نباشد.

➤ رفتار اوپک پلاس در میانه جنگ تعرفه ها

در میان جنگ تعرفه ها و کاهش تقاضا در نیمکره غربی، رفتار اوپک پلاس نیز قابل تامل است. رفتار اوپک پلاس را می توان به چند روش توجیه نمود. اولین روش، تئوری توطئه است. رئیس جمهور ایالات متحده در هفته جاری به عربستان سعودی سفر می کند. او از قبل چندین بار تاکید کرده بود که قیمت نفت خام باید کاهش یابد. پس عربستان

سعودی در حال خوش خدمتی به ایالات متحده بوده و با افزایش تولید در حال تحقق اهداف آمریکا می باشد. اما بر اساس داده های جدید شرکت کپلر، صادرات نفت کشورهای عضو اوپک پلاس در آوریل ۲۰۲۵ به حدود ۳۲.۲ میلیون بشکه در روز رسید. این رقم برخلاف پیش بینی ها و برنامه ریزی ها برای افزایش صادرات، عملاً ثابت مانده است. سهم عربستان سعودی از این میزان حدود ۶.۹۸۵ میلیون بشکه در روز بوده که بزرگ ترین سهم میان اعضا را دارد، و پس از آن روسیه با ۶.۴۳۵ میلیون بشکه قرار گرفته است. ایران هم موفق شده صادرات خود را به سطح قابل توجه ۱.۸ میلیون بشکه در روز برساند که نشان دهنده بهبود جایگاه این کشور در بازارهای جهانی است. از آوریل ۲۰۲۳ تا آوریل ۲۰۲۵، صادرات ماهانه اوپک پلاس در بازه ای نسبتاً پایدار نوسان کرده و رشد چشمگیری نداشته است. این ثبات صادراتی در حالی رخ داده که بسیاری از بازارها انتظار داشتند اوپک پلاس برای جبران کاهش قیمت ها، عرضه را محدود نماید.

دومین روش، روش تنبیهی است. گفته می شود که عربستان سعودی بدین دلیل دست به افزایش مجدد تولید خود و تشویق دیگران کرده است تا برخی از اعضای اوپک پلاس مانند عراق و قزاقستان که در ماه های گذشته با تصمیمات این ائتلاف همراهی نکرده و بیشتر از سهمیه مصوب نفت خام راهی بازار کرده اند را تنبیه نماید.

سومین روش، نگاه انبارداری است. مقدار نفت انباشته شده در انبارها نسبت به همین زمان در سال های گذشته کمتر است. هم در بخش ذخائر استراتژیک نفت (SPR) و هم در بخش ذخائر تجاری مقدار نفت خام استخراج شده ذخیره شده

کم است. این عامل، باعث رشد تقاضا شده و در درازمدت نیاز بازار به عرضه نفت خام اوپک پلاس را بالا می برد. پس در درازمدت سیاست اتخاذ شده توسط اوپک پلاس مبنی بر افزایش صادرات به قیمت نفت خام لطمه ای نمی زند.

چهارمین روش، نگاه به تعهدات است. عربستان سعودی و روسیه از ابتدای کاهش تولید توسط اعضای این ائتلاف از قله فعالیت بیماری شایع کووید-۱۹ در ۲۰۲۱ قول داده بودند که اجازه داده شود تا مقدار کاهش اجباری اعضا را در آینده نزدیک از میان بردارند. بازار نفت در مواقع اغتشاش و اختلال به همکاری و اعتماد همه اطراف قضیه نیازمند است و اوپک پلاس مایل است که در میان اعضا همگرایی برای مقابله با بحران های آینده بیشتر باشد. این وضعیت نشان می دهد که کشورهای اوپک پلاس همچنان در مسیر مدیریت محتاطانه بازار حرکت می کنند و احتمالاً به دنبال جلوگیری از فشار نزولی بیشتر بر قیمت ها هستند. در میان ۲۳ کشور ائتلاف اوپک ۸ کشور هستند که به روش چهارم بیشتر گرایش دارند. این ۸ کشور توافق کردند که از ماه بعدی مقدار ۴۱۱ هزار بشکه هر ماهه به تولید اوپک پلاس افزوده شود. کشورهای عربستان سعودی، روسیه، عراق، امارات عربی متحده، کویت، قزاقستان، الجزایر، و عمان کشورهای هستند که در سوم مه (۱۳ اردیبهشت) به توافق فوق دست یافتند. اما در عمل تصمیم آنها باعث فشار بیشتر بر قیمت نفت خام در هفته های اخیر گردید. بعنوان مثال قیمت نفت برنت در ۵ ماه مه (۱۵ اردیبهشت) به ۶۰.۲۳ دلار هر بشکه رسید که از ابتدای ۲۰۲۱ تاکنون سابقه نداشته است.

➤ پیش بینی ها افت قیمت را نوید می دهند

بانک استاندارد چارترز در گزارش خود پیش بینی کرده که متوسط قیمت نفت شاخص برنت در ۲۰۲۵ ۶۱ دلار هر بشکه باشد و در ۲۰۲۶ این قیمت به ۷۸ دلار و در ۲۰۲۷ به ۸۳ دلار افزایش یابد. این بانک برای قیمت نفت تگزاس رقم ۵۳ دلار هر بشکه برای دومین فصل ۲۰۲۵، ۵۲ دلار برای فصل سوم امسال، ۶۵ دلار برای فصل چهارم امسال، ۷۱ دلار برای فصل اول ۲۰۲۶، ۷۶ دلار برای فصل دوم سال بعد و ۸۱ دلار برای فصل سوم ۲۰۲۶ پیش بینی کرده است. از سوی دیگر بانک بارکلیز پیش‌بینی خود در مورد نفت خام برنت را ۴ دلار هر بشکه کاهش داده و معتقد است که قیمت این نوع نفت خام در ۲۰۲۵ به متوسط ۶۶ دلار و در ۲۰۲۶ به ۶۰ دلار هر بشکه می‌رسد.

عوامل فزاینده قیمت

➤ تحریم‌ها و افزایش آنها

در سه ماهه اول ۲۰۲۵ بیشترین تعداد تحریم‌ها علیه وسائط نقلیه دریایی از ۲۰۲۲ به این طرف اعمال شد. از سویی جنگ تعرفه‌ها به رهبری ترامپ و از سوی دیگر شانزدهمین بسته تحریمی اتحادیه اروپا علیه بنادر، موسسات مالی، و کشتی‌های روسیه به دلیل حمله به اوکراین در این سه ماه اعمال شد. به گزارش شرکت وین‌وارد در مجموع تحریم‌های اعمال شده، ۸۸ درصد آنها علیه نفتکش‌ها بوده است.

➤ ممنوعیت عبور نفت خام آمریکا از دریای سرخ

دولت صنعا ممنوعیت صادرات نفت خام از طریق خط دریانوردی دریای سرخ در پاسخ به تجاوزات ایالات متحده به کشورهای عربی و تخریب زیرساخت‌های یمن بخصوص حمله هواپیماهای

آمریکایی علیه تاسیسات نفتی در راس عیسی در استان حدیده را آغاز می‌کند. مرکز هماهنگی عملیات انسان دوستانه یمن (HOCC) در بیانیه ای اعلام کرد که تحریم انتقال نفت خام از ۱۷ مه (۲۷ اردیبهشت) اعمال می‌شود. این مرکز مجوز عبور کشتی‌ها و تضمین عدم حمله حوثی‌ها در تنگه و خلیج عدن، دریای سرخ، دریای سرخ، و اقیانوس هند را صادر می‌کند. گفته می‌شود که دفتر این مرکز در دوبی است.

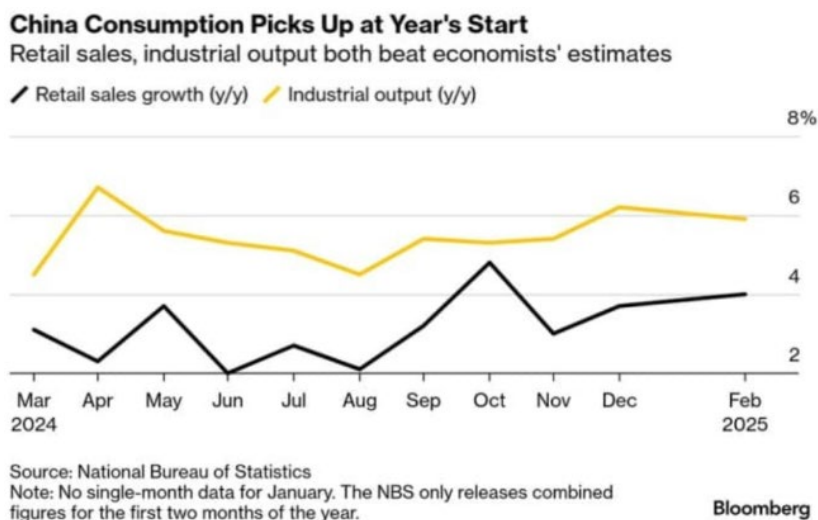
➤ کاهش صادرات ال ان جی توسط روسیه

صادرات گاز طبیعی مایع شده توسط روسیه در چهار ماه اول ۲۰۲۵ حدود ۵ درصد کاهش نسبت به سال قبل یافته و به ۱۰.۴ میلیون تن رسید. بخشی از این حامل انرژی را روسیه از مناطق نزدیک به قطب شمال تامین می‌نماید. تاسیسات تولید گاز طبیعی و تغییر آن به ال ان جی موسوم به (Arctic LNG 2) هم‌اکنون غیرفعال است. مهمترین دلیل آن تحریم‌های اروپا و آمریکا علیه روسیه در پس از حمله این کشور به اوکراین در ۲۰۲۲ است. دولت جدید آمریکا به اتحادیه اروپا فشار می‌آورد که گاز بیشتری از ایالات متحده خریداری نماید. در ۴ ماه گذشته مقدار دریافتی اروپا از ال ان جی روسیه ۱۳ درصد کاهش داشته و به مقدار پایین ۵.۳ میلیون تن رسید. هنوز ۱۹ درصد از گاز مصرفی کشورهای اروپایی از روسیه توسط خط لوله ترک استریم و کشتی‌های ال ان جی بر تامین می‌شود. اروپا در صدد است تا ۲۰۲۷ مقدار گاز تحویلی از روسیه را به صفر برساند. خطوط لوله و تانکرها بر در شبه جزیره یامال در شمال روسیه و در ساخالین در شرق روسیه برای صادرات به چین و هند از گذشته بیشتر فعال هستند.

بازار نفت و مرکز مجدد ریسک های ژئوپلیتیکی

تنش های ایالات متحده و حوثی ها و حملات اسرائیل به غزه، ریسک های ژئوپلیتیکی را در بازارهای جهانی پررنگ کرده است. در همین حال، چین با ارائه بسته ۱۸۰ میلیارد دلاری، تلاش دارد تا اثرات نوسانات اقتصادی و ژئوپلیتیکی را بر اقتصاد خود کاهش دهد. این اقدام، علاوه بر حمایت از رشد اقتصادی، به افزایش تقاضا برای انرژی نیز کمک کرده و بخشی از کاهش قیمت های اوایل مارس را جبران کرده است.

چین، به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان و یکی از بزرگ ترین مصرف کنندگان انرژی، تأثیر مستقیمی بر روندهای اقتصادی و بازارهای جهانی دارد. شکل (۱) نشان می دهد که مصرف داخلی و تولید صنعتی چین در آغاز سال ۲۰۲۵ رشد قابل توجهی داشته است. این روند، نتیجه سیاست های اقتصادی جدید پکن است که در واکنش به چالش های ژئوپلیتیکی، کاهش تقاضای جهانی و احتمال رکود اتخاذ شده اند. در این گزارش، ضمن بررسی روندهای اقتصادی چین، تأثیر سیاست های این کشور بر بازار نفت، ژئوپلیتیک انرژی و اقدامات دولت برای تقویت اقتصاد داخلی را تحلیل خواهیم کرد.

شکل (۱) رشد و مصرف تولید صنعتی (چین خط مشکی: رشد فروش خرده فروشی (Retail Sales Growth) سالانه را نشان می دهد؛ خط زرد: رشد تولید صنعتی (Industrial Output) سالانه را نشان می دهد).

تحلیل رشد مصرف و تولید صنعتی چین:

طبق شکل (۱) می‌توان تحلیل زیر را از رشد مصرف و تولید صنعتی چین ارائه داد:

- (۱) رشد تولید صنعتی: از حدود ۴٪ در اوایل ۲۰۲۴ به بیش از ۶٪ در اوایل ۲۰۲۵ رسیده است.
- (۲) رشد فروش خرده‌فروشی: نوسانات زیادی داشته اما در پایان ۲۰۲۴ و اوایل ۲۰۲۵ افزایش یافته و به حدود ۴٪ رسیده است.

(۳) روند کلی:

افزایش قابل توجه تولید صنعتی در اواخر ۲۰۲۴ و ادامه آن در اوایل ۲۰۲۵ نشان‌دهنده سیاست‌های حمایتی دولت برای رشد اقتصادی است. همچنین، افزایش تقاضای داخلی (خرده‌فروشی) نشان می‌دهد که مصرف‌کنندگان چینی با برنامه‌های تشویقی دولت به خرید و سرمایه‌گذاری بیشتر ترغیب شده‌اند.

سیاست‌های جدید اقتصادی چین

در سال‌های اخیر، تحریم‌های غرب علیه روسیه، تنش‌های تجاری با آمریکا، و نوسانات قیمت نفت تأثیر زیادی بر اقتصاد چین داشته‌اند. در پاسخ به این چالش‌ها، چین اقدامات زیر را در پیش گرفته است:

۱. بسته حمایتی ۴۱ میلیارد دلاری برای تحریک مصرف داخلی
- دولت چین ۴۱ میلیارد دلار یارانه برای جایگزینی کالاهای قدیمی با محصولات جدید اختصاص داده است.
- این سیاست اهداف زیر را در بر دارد:

○ تقویت خرده‌فروشی و افزایش قدرت خرید مصرف‌کنندگان

○ افزایش تولید صنعتی و تحریک تقاضای داخلی

○ کاهش وابستگی به صادرات و مقابله با تحریم‌های احتمالی غرب

۲. سرمایه‌گذاری ۲۷ میلیارد دلاری در نوسازی تجهیزات صنعتی

این سرمایه‌گذاری در راستای مدرن‌سازی تولید صنعتی و افزایش بهره‌وری انجام شده است. انتظار می‌رود این سیاست به کاهش وابستگی چین به واردات تجهیزات از کشورهای غربی کمک کند.

۳. تأثیر سیاست‌های چین بر بازار جهانی نفت و انرژی

چین به‌عنوان بزرگ‌ترین واردکننده نفت خام در جهان، تأثیر زیادی بر بازارهای انرژی دارد. سیاست‌های اخیر این کشور بر چندین جنبه کلیدی بازار نفت اثرگذار خواهد بود.

- با توجه به رشد ۵.۹٪ تولید صنعتی در اوایل ۲۰۲۵، نیاز چین به انرژی افزایش خواهد یافت.
- چینی‌ها با وجود کاهش واردات نفت در ژانویه ۲۰۲۵، در مارس دوباره واردات (حدود ۷۰۰ هزار بشکه در روز) را افزایش داده‌اند.

○ چین راه‌های جدیدی برای دور زدن تحریم‌های آمریکا علیه روسیه و ایران پیدا کرده و به واردات نفت از این کشورها ادامه می‌دهد.

۴. کاهش وابستگی به نفت غربی و افزایش واردات از روسیه و ایران
چین در حال جایگزینی نفت آمریکا و کشورهای غربی با نفت روسیه، ایران، و ونزوئلا است که معمولاً با تخفیف بالا به فروش می‌رسد. این اقدام به تضعیف سیاست تحریم‌های انرژی آمریکا و اروپا منجر می‌شود و ممکن است باعث کاهش اثرگذاری تحریم‌های غرب شود.

۵. نقش چین در تثبیت بازار انرژی
با افزایش خرید نفت از ایران و روسیه، چین به ثبات قیمت نفت کمک می‌کند و از شوک‌های بزرگ قیمتی جلوگیری می‌کند. این سیاست باعث شده که تحریم‌های غرب اثر کمتری بر صادرات نفت ایران و روسیه داشته باشد.

۶. تأثیر تنش‌های ژئوپلیتیکی بر سیاست‌های انرژی چین
وضعیت فاجعه بار در نوار غزه و تقابل میان اسرائیل و حماس، احتمال افزایش تنش‌های منطقه‌ای وجود دارد. حملات آمریکا به حوثی‌های یمن و تهدیدات علیه کشتی‌های نفتکش در دریای سرخ، ممکن است تأمین نفت چین را مختل کند. در این راستا، چین ممکن است وابستگی خود را به مسیرهای امن‌تر مانند خط لوله‌های روسیه و ایران افزایش دهد.

۷. جنگ تجاری با آمریکا و تأثیر آن بر انرژی
اگر جنگ تعرفه‌ها کماکان ادامه یابد، چین ممکن است خرید نفت و گاز از آمریکا را کاهش داده و به سمت تأمین‌کنندگان جایگزین (روسیه، ایران، عربستان) برود.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

۱. مصرف داخلی و تولید صنعتی چین در اوایل ۲۰۲۵ رشد قابل توجهی داشته است. این رشد نتیجه سیاست‌های حمایتی دولت چین مانند یارانه ۴۱ میلیارد دلاری برای مصرف‌کنندگان و سرمایه‌گذاری ۲۷ میلیارد دلاری در تجهیزات صنعتی است.

۲. چین به دنبال کاهش وابستگی به غرب در زمینه انرژی است. این کشور واردات نفت از ایران و روسیه را افزایش داده و مسیرهای جایگزین برای تأمین انرژی ایجاد کرده است.

۳. تنش‌های ژئوپلیتیکی بر سیاست‌های انرژی چین تأثیرگذار است. افزایش تنش‌ها در خاورمیانه و جنگ تجاری احتمالی با آمریکا باعث شده که چین به دنبال مسیرهای جدید تأمین انرژی باشد.

۴. سیاست‌های چین باعث کاهش اثر تحریم‌های غرب علیه روسیه و ایران شده است. افزایش خرید نفت از این کشورها به ثبات نسبی قیمت‌های جهانی نفت کمک کرده است.

چشم‌انداز آینده

- اگر چین همچنان به خرید نفت با تخفیف از روسیه و ایران ادامه دهد، سیاست‌های تحریمی آمریکا ممکن است بی‌اثر شوند.
 - اگر جنگ تجاری چین و آمریکا تشدید شود، چین ممکن است به سرمایه‌گذاری بیشتر در انرژی‌های جایگزین روی آورد.
 - درگیری‌های خاورمیانه و حملات حوثی‌ها می‌توانند بر قیمت و مسیرهای تأمین نفت چین تأثیر بگذارد.
- در نهایت، چین در تلاش است که از طریق سیاست‌های داخلی و تغییر مسیرهای تأمین انرژی، اثرگذاری تنش‌های ژئوپلیتیکی را کاهش دهد و به رشد پایدار اقتصادی ادامه دهد.